

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

Director: Mioara VERGU-IORDACHE

Anul 33, nr. 1173, 10 martie 2026, 8 pagini, 1 leu, www.opinianaționala.ro

BUCUREȘTI, CRAIOVA, BRAȘOV, CONSTANȚA, CÂMPULUNG MUSCEL

Licență / Masterat

PREÎNSCRIERI ONLINE 2026

Feb - Iun

- Științe Economice
- Științe Juridice
- Științe Administrative
- Informatică
- Psihologie
- Pedagogie
- Medicină Veterinară
- Educație fizică și sport
- Kinetoterapie

PREÎNSCRIS-TE ONLINE
până la data de 30 iunie 2026, confirmă-ți locul și
NU MAI PLĂTEȘTI TAXA DE ADMITERE!

admitere.spiruharet.ro

IMPREUNĂ ÎNVĂȚĂM SĂ AVEM SUCCES!

Universitatea Spiru Haret organizează preînscriseri online în perioada februarie - septembrie 2026

SUNT SCUTITE DE PLATA TAXEI DE ÎNSCRIERE PERSOANELE CARE SE PREÎNSCRU PE SITE ȘI DEPUN DOSARUL PÂNĂ LA 30 Iunie 2026 INCLUSIV.

Candidații, care optează pentru preînscriserea online la unul dintre programele Universității Spiru Haret (licență sau masterat) în perioada 15 februarie – 30 iunie 2026, depun documentele de admitere și susțin admiterea până la data de 31 iulie 2026, sunt scutiți de achitarea taxei de înscriere.

Taxa de înscriere la concursul de admitere pentru studiile universitare de licență și masterat este de 70 de euro. Tot 70 de euro este taxa de înscriere la Colegiul Universitar „Spiru Haret”.

Proiectul „Bursa LICEENI”

La cel mai mare târg educațional din Europa de Sud-Est, IUF 2026, care are loc în zilele de 14 – 15 martie 2026, la Sala Palatului, Universitatea Spiru Haret va lansa, oficial, proiectul **Bursa LICEENII** în cadrul unei prezentări care va fi susținută în ziua de **sâmbătă, 14 martie, ora 13:30, Sala Connection** cu titlul „Proiectul Bursa LICEENI”, o inițiativă menită să susțină performanța, motivația și orientarea educațională a elevilor.

Cu ocazia împlinirii a **35 de ani de la înființare**, Universitatea Spiru Haret, cea mai mare instituție de învățământ superior din România, lansează Proiectul **Bursa LICEENII**, o inițiativă educațională menită să susțină performanța, motivația și orientarea academică a elevilor din clasele a XII-a. Proiectul se înscrie în direcția de responsabilitate educațională a universității și consolidează legătura acestuia cu mediul preuniversitar.

Gala revistei **MINERVA**
– cinci ani de apariție neîntreruptă

„Dacă vorbim despre reziliență, iată, aceasta este o adevărată formă de rezistență prin cultură.”

Editura Fundației „România de Măine” a marcat cinci ani de apariție a revistei **MINERVA – Journal of History & Philosophy**. Programul a inclus lansarea numărului 10 al revistei, premiarea colaboratorilor și intervenții academice pe tema adaptabilității și rezilienței în contextul cultural contemporan, un moment dedicat celebrării comunității construite în jurul cercetării și dialogului filosofic.

» **Paginile 4 și 5**

Universitatea Spiru Haret, prin decizia agreeată de Consiliul de Administrație al USH și aprobată de conf. univ. dr. Aurelian A. Bondrea, Rectorul USH, va oferi **15 burse integrale de studiu pentru anul universitar 2026 - 2027, pentru 15 elevi din clasa a XII-a**, pentru următoarele programe de studii de Licență, Învățământ cu Frecvență (IF):

- **Facultatea de Educație Fizică și Sport:** • Educație fizică și sportivă (IF) – **3 burse** • Kinetoterapie și motricitate specială (IF) – **3 burse**
- **Facultatea de Științe Economice București:** • Contabilitate și informatică de gestiune (IF) – **3 burse** • Management (IF) – **3 burse**
- **Facultatea de Inginerie și Informatică:** Informatică (IF) – **3 burse**.

Universitatea „Spiru Haret” își respectă angajamentul de a oferi și de a contribui la promovarea unui învățământ de calitate, pentru dezvoltarea competențelor viitorului prin îmbunătățirea continuă a programelor de studii, prin îmbunătățirea comunicării dintre universitate și studenți / masteranzi în vederea creării condițiilor de lucru în echipă în spațiul virtual, prin îmbunătățirea conținuturilor educaționale și prin crearea infrastructurii CDI pentru utilizarea tehnologiilor avansate, în vederea pregătirii absolvenților acestuia pentru profesiile digitale ale viitorului. De asemenea, se implică activ și în proiecte privind dezvoltarea profesională continuă în domeniul pedagogiei digitale a unor grupuri de cadre didactice din învățământul preuniversitar, în activități de formare de tip coaching și mentorat asociate acestuia.

Vă prezentăm, în sinteză, date privind două dintre proiectele ce se termină la sfârșitul lunii martie 2026.

» **Paginile 2 și 3**

ÎNSCRIERI

AN ȘCOLAR 2026-2027

- Pregătire & testare Cambridge
- Program AFTER-SCHOOL
- BRITISH COUNCIL Advantage Premium Member
- Cambridge English Qualifications 2025-2026
- ACREDITAT
- AUTORIZAT

premiumschool.ro comunicare@premiumschool.ro 0771 139 615 / 021 334 5324

S-au deschis înscrierile pentru **Examene Cambridge!**
La Școala Gimnazială *International Premium School of Bucharest*, pasiunea pentru limba engleză se transformă în performanță recunoscută internațional.

- **Sesiunea YLE (*Starters, Movers, Flyers*)**
Data examenului: 12 Iunie 2026. Deadline înscriere: 15 Aprilie 2026
Format: Paper based. Unde: În campusul IPSB. Înscrieri: <https://bit.ly/CambridgeIPSB>
- **Examenele Cambridge *A2 Key for Schools* și *B1 Preliminary for Schools*.**
Data examenului: 15 Iunie 2026. Deadline înscriere: 21 Aprilie 2026
Format: Paper based. Unde: În campusul IPSB. Înscrieri: <https://premiumschool.ro/scoala-de-limbi-straine/>

Școala Gimnazială IPSB – www.premiumschool.ro
Telefon: 0771 139 615 / Șoseaua Berceni 24, Sector 4

Să vă bată sănătatea și norocul!

Mioara VERGU-IORDACHE

Vă „blestem” cu „blestemul” mamei mele aflate acum printre stele. Credea că pentru a reuși ai nevoie de sănătate și măcar un pic de noroc. Era un blestem potrivit mai ales pentru perioada de alegere a profesiei. Nu mai coincid perioadele. Altfel era atunci. Nu mai bine, nu mai rău. Altfel! Au fost oameni care au reușit și oameni care nu au reușit. Cred că „blestemul” este și acum potrivit! Să ne „lovească” sănătatea și norocul! Pe noi și pe cei care ne conduc – pentru că, ce să vezi, se pare că noi i-am ales, la nivel local, regional, național...și am optat /optăm sau nu, pentru „marile alegeri”. Nu ne putem feri! Depindem de înțelepciunea sau capriciile mai marilor lumii. Așa cred eu. În trecut, îi întrebam pe copii, încă de la grădiniță, „*Ce te faci, când vei fi mare?*” și copiii spuneau: pompier, tractorist, constructor, sudor, milițian, ofițer, actor, croitor, învățător, profesor... Profesiile erau la vedere, „pipăibile”. Azi, este greu să dai un răspuns. Totul se schimbă sub ochii noștri.

Care sunt criteriile pe care ar trebui să le respecte un adolescent când își alege drumul în viață, cariera? (Trăim această perioadă a opțiunilor.) Ce vrea el să se facă? Fără îndoială, este opțiunea sa și, de foarte multe ori, a familiei. Dar pe ce criterii? Aptitudinile? Pasiunea? Poziția socială? Banii? Domeniul de activitate? Timpul alocat? Locul de muncă? Trăim vremuri când în practică nu mai sunt valabili cei „trei 8” – muncă, odihnă, relaxare/distracție. Când distanțele nu mai reprezintă un impediment, suntem mereu la o apăsare de tastă distanță. Vremuri când timpul se grăbește și ne grăbește. Se produc frecvent schimbări de direcție. Începutul într-o nouă carieră nu mai are legătură cu vârsta. Profesiile înseși sunt în schimbare, pretind noi și variate cunoștințe, noi și complexe aptitudini. Uneori surprinzătoare.

În aceste condiții, cum își alege un adolescent drumul în viață? Opțiunea lui trebuie să aibă legătură și cu piața muncii? Dar care este piața muncii? Națională, europeană, mondială?!

Sunt multe întrebări cărora trebuie să li se găsească răspuns la alegerea profesiei. Ea face parte din viața noastră, ne face fericiți sau nefericiți. Este și motivul pentru care cel mai important criteriu în alegerea profesiei este pasiunea, alegerea unui domeniu care îți place și pentru care ai aptitudini. Astăzi, nicio profesie nu este un capitol încheiat. Trebuie să vrei și să poți învăța tot timpul ca să ții pasul. Și, dacă nu faci cu drag ceea ce faci, obosești, te plictisești, devii apatic, nemulțumit, oricâți bani ai avea. Iar ca să afli ce te pasionează cu adevărat, trebuie să cauți, să încerci, să întrebi, să constăți ce te ține treaz, ce-ți dă satisfacții, să te afli în preajma oamenilor de succes, să-i observi, să-i iei drept modele. Trebuie să te cunoști, să-ți explorezi resursele intelectuale, psihice și fizice. Să înveți, să citești din toate domeniile, totul este folositor pentru a putea alege și a dobândi biletul de intrare pe o piață a muncii care să-ți ofere satisfacții. Fiecare profesie este importantă, fiecare are rolul său. Diferența nu o face poziția profesiei pe scara socială, ci felul în care este ea făcută. Și va fi făcută bine de oameni „bătuți de sănătate și de noroc.” Măcar un pic de noroc!

TEORIA ÎN PRACTICĂ

Studentii Facultății de Educație Fizică și Sport din cadrul Universității „Spiru Haret” continuă pregătirea practică la Casa Seniorilor by Premium Wellness. Ei sunt însoțiți de îndrumătorul lor, asistent universitar dr. Jari Sabri.

În cadrul activităților de practică, studenții au participat la seminarul „Kinetoterapia în afecțiunilor gastrice”, în cadrul căruia au aprofundat particularitățile intervenției kinetoterapeutice în această sferă, precum și modalitățile de adaptare a exercițiilor pentru persoane vârstnice.

Participarea la astfel de sesiuni contribuie la formarea profesională a viitorilor specialiști în domeniul Kinetoterapiei, oferindu-le acces la experiență practică într-un mediu real și oportunitatea de a lucra direct cu profesioniști din domeniu.

„Meloterapia, cum poate influența sănătatea seniorilor” este tema de cercetare în domeniul psihologiei, la care lucrează studenta la Universitatea „Spiru Haret”, Facultatea de Psihologie și Științele Educației București, anul III, Ioana Șerban. Ea face acest lucru împreună cu seniorii de la Casa Seniorilor by Premium Wellness, îndrumată de psihologul consilier la CCOC al USH, psihologul Casei Seniorilor, Amina Pârvescu.

„Finanțat de Uniunea Europeană NextGenerationEU”

USH DIGITAL

Nr. Contract de finanțare: 14032/16.09.2022

Componenta C15: Educație

Reforma 5: Adoptarea cadrului legislativ pentru digitalizarea educației

Investiția 16: Digitalizarea universităților și pregătirea acestora pentru profesiile digitale ale viitorului

Titlul proiectului: „USH Digital”

Numele beneficiarului: Universitatea „Spiru Haret”

Codul proiectului: 1596476127

Proiectul ID 1596476127 „USH Digital”, finanțat prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) – Granturi pentru digitalizarea universităților, Componenta 15- Educație, Reforma 5- Adoptarea cadrului legislativ pentru digitalizarea educației, Investiția 16: Digitalizarea universităților și pregătirea acestora pentru profesiile digitale ale viitorului, apelul PNRR/2022/C15/MEDU/116 a fost implementat de Universitatea Spiru Haret- Solicitant/ Beneficiar privat în perioada septembrie 2022-martie 2026, în baza Contractului de finanțare 14032/16.09.2022.

Proiectul ID 1596476127 „USH Digital”, aflat la sfârșitul perioadei sale de implementare- 31.03.2026, a fost finalizat cu respectarea prevederilor Cererii de finanțare- Anexa 1 a Contractului de finanțare nr. 14032/16.09.2022, toate obiectivele vizate prin implementarea sa fiind îndeplinite, toate rezultatele așteptate ca urmare a implementării activităților finanțate fiind obținute și toți indicatorii asumați fiind realizați și, după caz, chiar depășiți ca valoare, cu încadrarea în bugetul aprobat pentru implementare.

Proiectul ID 1596476127 „USH Digital” are ca Obiectiv General (OG), dotarea Universității „Spiru Haret” cu centre tehnologice inovatoare pentru dezvoltarea competențelor viitorului prin îmbunătățirea continuă a programelor de studii, prin îmbunătățirea comunicării dintre universitate și studenți/ masteranzi în vederea creării condițiilor de lucru în echipă în spațiul virtual, prin îmbunătățirea conținuturilor educaționale și prin crearea infrastructurii CDI pentru utilizarea tehnologiilor avansate, în vederea pregătirii absolvenților acestora pentru profesiile digitale ale viitorului. Obiectivele sale Specifice (OS) vizează măsuri integrate pentru digitalizarea Universității „Spiru Haret” în scop didactic și de cercetare, menite să îmbunătățească infrastructura digitală și să dezvolte competențele digitale ale studenților și ale personalului didactic, didactic auxiliar și de cercetare universitar, care corespund celor trei activități principale finanțate prin proiect:

• **A2. Investiții în infrastructura digitală a Universității**, care constă în modernizarea, extinderea, consolidarea unui număr de 24 departamente/ centre/ laboratoare/ biblioteci digitale/ platforme existente în cadrul universității, însoțite de achiziționarea de noi instrumente și echipamente, pentru extinderea ariei de activitate sau deschiderea de noi direcții de cercetare, pentru introducerea metodelor inovative digitale de predare-învățare și de realizare a pregătirii practice, pentru evidența online a școlarității și a activităților didactice și de evaluare a studenților (OS1);

• **A3. Actualizarea programelor de studii**, care constă în actualizarea a 24 programe de studii de licență și 8 de master, la nivel de disciplină, desfășurate în laboratoarele digitale specializate, pentru educație și cercetare, pentru care se achiziționează infrastructură digitală prin proiect, cu scopul dezvoltării competențelor digitale în domenii de specializare dintre cele stabilite ca prioritară, în vederea dobândirii de către studenți a unor competențe specifice profesiilor emergente și a consolidării competențelor antreprenoriale în sectorul digital (OS2);

• **A4. Investiții în formarea competențelor digitale ale membrilor comunității academice a Universității**, care constă în formarea competențelor pentru profesii emergente și participarea la programe de training pentru upskilling și newskilling, compusă din: studenți de la ciclurile universitare licență și master, prin participarea la programe de instruire, formare și de pregătire practică, în corelare cu Cadrul european al competențelor digitale DigComp; personal didactic și de cercetare, prin participarea la programe de formare și de pregătire practică, în corelare cu Cadrul european pentru competențele digitale ale cadrelor didactice – DigCompEdu (OS3).

Conform Cererii de finanțare- Anexa 1 a Contractului de finanțare, obiectivele vizate prin implementarea proiectului ID 1596476127 „USH Digital” sunt îndeplinite prin realizarea următorilor indicatori:

• **24 departamente/ centre/ laboratoare/biblioteci digitale pentru care se achiziționează infrastructură digitală;**

• **32 programe de studii** (24 programe de studii de licență și 8 programe de master) **actualizate pentru dezvoltarea competențelor digitale** în domeniile de specializare stabilite ca prioritară, în vederea dobândirii de către studenți a unor competențe specifice profesiilor emergente și a consolidării competențelor antreprenoriale în sectorul digital;

• **760 studenți formați pentru dobândirea de competențe digitale avansate.**

Conform Cererii de finanțare- Anexa 1 a Contractului de finanțare, rezultatele așteptate pentru îndeplinirea obiectivelor vizate și realizarea indicatorilor asumați prin implementarea proiectului ID 1596476127 „USH Digital” sunt:

• **22 laboratoare digitale specializate pentru educație, cercetare și evaluarea rezultatelor cercetării academice/ studențești dotate cu tehnologie modernă, 1 platformă educațională integrată** pentru dezvoltare resurse de învățare, cercetare academică/ studențească și evaluare rezultate învățare, cercetare și practică studențească și **1 Bibliotecă digitală distribuită** pentru educație și cercetare studențească cu 11 puncte de lucru constituite la nivelul facultăților care implementează programele de studii de licență/ masterat digitalizate prin proiect (pentru A2);

• **32 programe de studii** (24 programe de licență și 8 programe de master) **actualizate prin digitalizare** - la nivel de disciplină, care se desfășoară în laboratoarele digitale specializate, pentru educație și cercetare, pentru care se achiziționează infrastructură digitală prin proiect (pentru A3);

• **760 studenți formați pentru dobândirea de competențe digitale avansate** prin participarea la cele 2 programe de formare profesională continuă acreditate ANC (*Competențe digitale de utilizare a tehnologiei informației ca instrument de învățare și cunoaștere* și *Competențe antreprenoriale*, cu accent pe antreprenoriul în domeniul digital) organizate și desfășurate în cadrul proiectului și la stagiile de formare pentru dobândirea de cunoștințe teoretice și dezvoltarea de abilități practice privind utilizarea infrastructurii digitale achiziționate - 1 stagiul de practică/ sistem digital specializat achiziționat prin proiect.

Grupul Țintă (GT) eligibil al proiectului ID 1596476127 „USH Digital” este format din:

• **Studenți români, etnici români, studenți străini din ciclurile de licență și master, înmatriculați la Universitatea „Spiru Haret”, la toate ciclurile de studii, toate formele de învățământ cu taxă, inclusiv studenți cu cerințe educaționale speciale, din grupuri vulnerabile și dezavantajate socio-economic** și include obligatoriu un număr de minim de 25 de studenți înmatriculați începând cu anul universitar 2021-2022 per program de studii de licență și un număr minim de 20 de studenți înmatriculați începând cu anul universitar 2021-2022 per program de studii de master, pentru cele 32 programe de studii care se actualizează în cadrul proiectului pentru dezvoltarea competențelor digitale (24 programe studii de licență- 18 IF, 3 IFR și 3 ID și 8 programe de studii de master IF), respectiv **minimum 760 studenți în total;**

• **Personalul didactic, didactic auxiliar și de cercetare din Universitatea „Spiru Haret”** care va utiliza infrastructura digitală achiziționată prin proiect.

Valoarea totală eligibilă a finanțării este de 12.333.125 lei fără TVA, distribuită pe categorii de activități după cum urmează:

• 3.2.A. *Investiții în infrastructura digitală a universităților (modernizarea laboratoarelor, computing centers, noduri/ centre/ hub-uri de inovare și de lansare/ găzduire a unor start-up-uri etc. – active corporale* = **11.069385 lei;**

• 3.2.A. *Investiții în infrastructura digitală a universităților (modernizarea laboratoarelor, computing centers, noduri/ centre/ hub-uri de inovare și de lansare/ găzduire a unor start-up-uri etc. – active necorporale (se încadrează în limita de 25% din valoarea eligibilă a proiectului - 9,8150%)* = **1.210.496 lei;**

• 3.2.B. *Investiții în formarea competențelor digitale ale membrilor comunității academice (se încadrează în limita de 10% din valoarea eligibilă a proiectului – 0,4317%)* = **53.244 lei.**

Opinia
națională

ISSN 1221-4019
ISSN 1841-4265 (online)

www.opinianaționala.ro
www.facebook.com/opinianaționala

Strada Fabricii nr. 46G, sector 6, București
Telefon/fax: 021 316 97 91
Centrală: 021 316 97 85, 021 316 97 86, 021 316 97 87,
interior 168
e-mail: opinia@spiruharet.ro

TEHNOREDACTARE: Vasilichia Dinu

Stimați cititori,

Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației *Opinia națională*. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ

este editată de

FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE

Tiparul executat de

TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI
ROMÂNIA DE MÂINE

Răspunderea
pentru conținutul
textelor publicate
aparține autorilor.

Finanțat de
Uniunea Europeană
NextGenerationEU

Ministerul
Educației și Cercetării

Planul Național
de Redresare și Reziliență

PNRR: Fonduri pentru România modernă și reformată!

„DigiFormPedagog”

Nr. Contract de finanțare: 13363/21.10.2024
Componenta 15. Educație
Reforma 5. Adoptarea cadrului legislativ pentru digitalizarea educației
Investiția 8. Program de formare la locul de muncă pentru personalul didactic
Apel: PNRR/2024/C15/MEDU/18/ „Pedagogie digitală pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar”
Titlul proiectului: „DigiFormPedagog”
Codul proiectului: e-PNRR ID 20
Beneficiar: Universitatea „Spiru Haret”

Proiectul e-PNRR ID 20 „DigiFormPedagog”, finanțat prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), Componenta C15- Educație, Reforma 5- Adoptarea cadrului legislativ pentru digitalizarea educației, Investiția 8- Program de formare la locul de muncă pentru personalul didactic, apelul de „Pedagogie digitală pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar” este implementat de Universitatea „Spiru Haret” - Solicitant/ Beneficiar privat UNIC, în baza Contractului de finanțare nr. 13363/21.10.2024, are ca obiectiv implementarea programului pentru dezvoltarea profesională continuă în domeniul pedagogiei digitale a grupului țintă format din minimum 5000 cadre didactice titulare la unități de învățământ preuniversitar de stat, care participă/obțin certificarea aferentă programului de formare „Pedagogie digitală adaptată ariilor curriculare” acreditat în baza OME 4224/2022 (componenta A) și participă la activitățile de formare de tip coaching și mentorat asociate acestuia (componenta B).

Perioada de implementare a proiectului e-PNRR ID 20 „DigiFormPedagog”, octombrie 2024 – martie 2026, cuprinde două etape reprezentative, corespunzătoare celor două componente ale „programului pentru dezvoltarea profesională continuă în domeniul pedagogiei digitale a grupului țintă”, care vizează implementarea activităților relevante finanțate prin proiect în vederea realizării indicatorilor asumați prin Cererea de finanțare - Anexa 1 a Contractului de finanțare nr. 13363/21.10.2024, respectiv:

- **Activitatea A. Îmbunătățirea competențelor digitale ale cadrelor didactice înregistrate în grupul țintă (GT), prin participarea lor la programul de formare și dezvoltare profesională continuă „Pedagogie digitală adaptată ariilor curriculare”, finalizată în perioada octombrie 2024 – noiembrie 2025 din perioada de implementare a proiectului, cu certificarea a 5775 cadre didactice din învățământul preuniversitar de stat, contribuind astfel la realizarea indicatorului ID1: „Număr cadre didactice din învățământul preuniversitar de stat (GT) formate în domeniul pedagogiei digitale”, cu valoarea minimă: 5.000 de cadre didactice;**

- **Activitatea B. Aplicarea în procesul didactic de predare-învățare-evaluare a competențelor de pedagogie digitală îmbunătățite/dezvoltate de către cadrele didactice înregistrate în grupul țintă care au obținut certificarea aferentă programului de formare și dezvoltare profesională continuă „Pedagogie digitală adaptată ariilor curriculare” urmat în cadrul proiectului - cu perioada de implementare septembrie 2025 – martie 2026, aflată în desfășurare, care contribuie direct la realizarea indicatorului ID2: „Materiale educaționale deschise publicate pe platforma Ministerului Educației care va cuprinde o colecție de lecții multimedia care să servească drept modele de bune practici pentru fiecare arie curriculară/disciplină de studiu, pentru diferite niveluri de educație produse de cadre didactice din învățământul preuniversitar de stat (GT) care au participat la formare în cadrul Proiectului”, cu valoarea minimă de 2.500 Resurse Educaționale Deschise/ RED-uri publicate de minimum 2.500 de cadre didactice din grupul țintă (1 RED/cadru didactic certificat).**

În prezent se află în desfășurare Activitatea B, aflată la finalul perioadei sale de implementare - 31 martie 2026, ce constă în sprijinirea metodologică a cadrelor didactice din grupul țintă care au obținut certificarea aferentă programului de formare și dezvoltare profesională continuă „Pedagogie digitală adaptată ariilor curriculare” urmat în cadrul proiectului, prin activități de formare de tip coaching/mentorat digital desfășurate sub coordonarea/cu îndrumarea a 4 experți de specialitate (organizare formare/MENTorat) din echipa de implementare, o perioadă minimă de 3 luni după finalizarea programului de formare, în vederea aplicării în procesul didactic - la clasă, cu elevii, a competențelor de pedagogie digitală îmbunătățite/dezvoltate și pentru susținerea activităților didactice prin metode digitale, care au ca rezultat direct/contribuie la crearea/dezvoltarea a minimum 2.500 de materiale/ Resurse Educaționale Deschise (RED) și publicarea lor, ca bune practici de calitate, pe platforma online dedicată resurselor educaționale deschise, în cazul de față platforma „Livresq” achiziționată în cadrul proiectului.

Grupul țintă (GT) al proiectului e-PNRR ID 20 „DigiFormPedagog” a fost constituit la nivel național din cca 6000 de cadre didactice (CD) titulare la 238 de unități de învățământ preuniversitar de stat de la nivelurile: educație timpurie, primar, gimnazial și liceal, conform alin. (1) de la art. 15 din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, care au participat la programul de formare și dezvoltare profesională continuă „Pedagogie digitală adaptată ariilor curriculare” organizat/ desfășurat în cadrul proiectului, dintre care 5775 de cadre didactice au finalizat și au obținut certificarea aferentă programului respectiv. Ca structură, grupul țintă al proiectului este format din cadre didactice din învățământul preuniversitar de stat de la nivelurile educației: timpurie, primar, gimnazial și liceal, dintre care:

- 3367 (58,30% din GT - mai mare de 1/3) cadre didactice din ciclul gimnazial și liceal-selectate și înregistrate cu prioritate în GT aferent proiectului;
- 2508 (43,42% din GT - mai mare de 40%) cadre didactice din mediul rural și din alte zone defavorizate (din școlile care, din diverse motive de indisponibilitate a echipamentelor, a lipsei conexiunii la internet sau a unor metode pedagogice adaptate învățării în sistem virtual etc., nu au efectuat activități didactice în mediul online cu elevii) - selectate și înregistrate cu prioritate în GT aferent proiectului.

În cadrul proiectului e-PNRR ID 20 „DigiFormPedagog” au fost achiziționate licențe/ software și echipamente digitale de suport pentru creare/dezvoltare/editare/publicare materiale/ resurse educaționale deschise (RED) - pentru dotarea unităților de învățământ asociate care au asigurat cadrele didactice înregistrate în grupul țintă, în valoare totală de 4,968,300.00 lei/ 1.000.0000 euro fără TVA .

Valoarea totală a finanțării proiectului e-PNRR ID 20 „DigiFormPedagog” este de 20.817.177 lei, fiind calculată pentru 5.000 de cadre didactice înregistrate în grupul țintă (5000 x 800 euro/cadru didactic x 4,9683 lei/euro)- 19.873.200 lei fără TVA, plus 943.977 lei TVA (5.000 GT cadre didactice x 200 euro/cadru didactic x 4,9683 lei/euro x 19%) - valoarea achiziției de resurse educaționale - licențe software și echipamente digitale de suport de tip laptop/desktop/ tabletă/multifuncțională alb-negru sau color/videoaproiector/tablă SMART - după caz, pentru dotarea celor 236 de unități de învățământ asociate - pe bază de Acord de asociere, care au asigurat cadrele didactice din învățământul preuniversitar înregistrate în GT implicate direct în implementarea activităților finanțate prin proiect, în vederea realizării indicatorilor asumați prin Cererea de finanțare.

IN MEMORIAM

Ne-a părăsit un matematician de excepție:
TRANDAFIR RODICA APRILIANA

(14.04.1939-04.03.2026)

Printre FONDATORI, cei care au semnat actul de înființare a Universității „Spiru Haret” și a Fundației „România de Măine”, s-a aflat și o reprezentantă a științelor exacte, TRANDAFIR RODICA APRILIANA.

O viață începută în vremuri deosebit de tulburi a îndemnat-o și mai intens pe Trandafir Rodica Apriliana să lupte pentru existență. Iar opțiunea celor înțelepți de a se impune în vremurile tulburi nu poate fi decât educația. Pasiunea pentru matematică i-a fost o călăuză întreaga viață. Iar dacă la pasiune se adaugă talent și multă muncă, rezultatul nu putea să fie decât unul de excepție.

Studiile elementare făcute la Blaj, în județul Alba (1946-1953), le-a urmat liceul teoretic în Blaj și Cluj-Napoca (1953-1956). Facultatea de Matematică-Mecanică a urmat-o la Universitatea din București unde a obținut diploma de licență în anul 1963. Datorită rezultatelor profesionale, în anul 1966 a fost admisă la doctorat, pe care l-a finalizat în anul 1969.

Trandafir Rodica Apriliana a parcurs treaptă cu treaptă etapele carierei didactice în învățământul superior: 1963 - asistent universitar, 1970 - lector universitar, 1973 - conferențiar universitar, 1991 - profesor universitar. În zona științelor exacte ierarhiile valorice s-au respectat în toate timpurile. Trandafir Rodica Apriliana și-a atins obiectivele de carieră prin recunoașterea valorii și ocuparea unor posturi de nivel universitar. Începând cu anul 2000 a fost dedicată numai Universității „Spiru Haret” unde a deținut inclusiv funcții de conducere, respectiv, pe cea de Decan al Facultății de Matematică și Informatică.

Dar matematica, din pozițiile didactice ocupate de Trandafir Rodica Apriliana, nu era suficient să o cunoști: trebuia obligatoriu să o explici pe înțelesul copiilor, adolescenților, tinerilor. Pentru acest obiectiv a scris numeroase cărți pentru liceu și facultate. Matematica poate fi frumoasă? Da, dacă pui suflet, așa cum a făcut-o Trandafir Rodica Apriliana. Prima trăsătură ce dă culoare matematicii este existența mai multor soluții de rezolvare a unor probleme consacrate. Tot din capitolul frumusețe în matematică este capacitatea de a demonstra riguros rezultate ale cercetărilor teoretice și aplicative. Cu abilitățile pedagogice dobândite prin studiu și muncă asiduă, Trandafir Rodica Apriliana chiar a lărgit orizontul celor care au înțeles rostul matematicii și au fost cuprinși de fiorul cunoașterii tainelor sale.

Ceasul marilor transformări din anul 1989 au găsit-o pe Trandafir Rodica Apriliana la catedră. A acceptat repede să facă parte din proiectul de înființare a Fundației „România de Măine” și a

Universității „Spiru Haret”. Avea idei originale de pedagogie a matematicii pe care era sigură că le va pune în aplicare într-o instituție privată de învățământ superior. S-a alăturat astfel profesorului Aurelian Gh. Bondrea devenind o persoană cheie pentru componenta de științe exacte a noii universități.

Parcurgând lista cărților scrise de Trandafir Rodica Apriliana, singură sau în colaborare, putem să ne imaginăm că a fost prezentă în numeroase case în care erau elevi de liceu sau studenți. Iar numărul cititorilor depășește tirajul cărților: acestea circulau frecvent la mai multe persoane interesate. Există o piață a educației formată din cărți bune și necesare studiului, inclusiv cele la care a contribuit Trandafir Rodica Apriliana.

Practic, moștenirea spirituală lăsată de Trandafir Rodica Apriliana constă atât din aptitudinile și pasiunea pentru matematică, transmisă generațiilor succesive de elevi și studenți, dar și cărțile sale, o parte materială și obiectivă care va dovedi în timp sânguină a unui dascăl la sfârșitul secolului XX și începutul secolului XXI. Parcurgând lista acestor cărți, scrise în colaborare sau ca unic autor, ne impresionează atât intensitatea efortului cât și durata de aproape 40 de ani pe care s-a întins această creație intelectuală. Lista cărților la care a contribuit Trandafir Rodica Apriliana cuprinde: „Teoria probabilităților”, Editura Fundației „România de Măine”, 2007, „Elemente de analiză matematică”, Culegere de probleme, Editura Fundației „România de Măine”, 2007, „Matematici pentru economiști”, Editura Fundației „România de Măine”, 2006, „Matematici pentru economiști”, Editura Fundației „România de Măine”, 2001, „Principii și structuri fundamentale în matematica de liceu”, Editura „Albatros”, 1986, „Principii și structuri fundamentale în matematica de liceu. Algebră și analiză matematică”, Editura „Albatros”, 1982, „Probleme geometrice și aplicații”, Editura „Dacia”, 1981, „Matematici clasice și moderne”, Editura Tehnică, 1979, „Intro-ducere în teoria probabilităților”, Editura „Albatros”, 1979, „Matematici superioare”, Editura Facla, 1976, „Culegere de probleme și exerciții de matematică”, Editura Junimea, 1976, „Clasic și actual în calculul probabilităților”, Editura Dacia, 1974, „Matematici pentru ingineri. Culegere de probleme”, Editura Tehnică, 1969, „Culegere de probleme de analiză matematică”, Editura Didactică și Pedagogică, 1968.

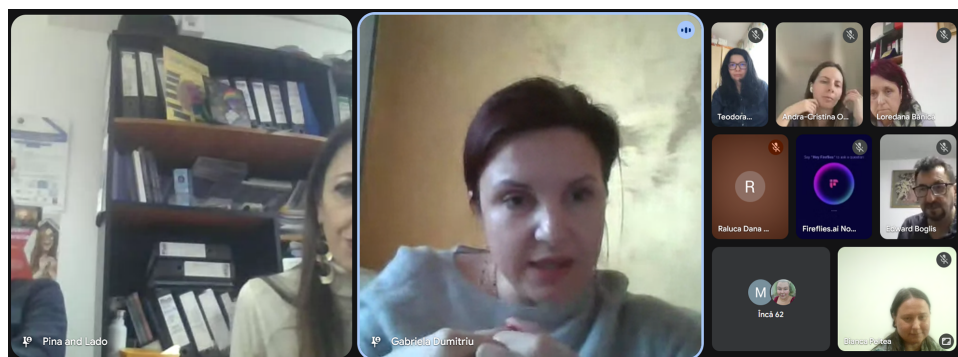
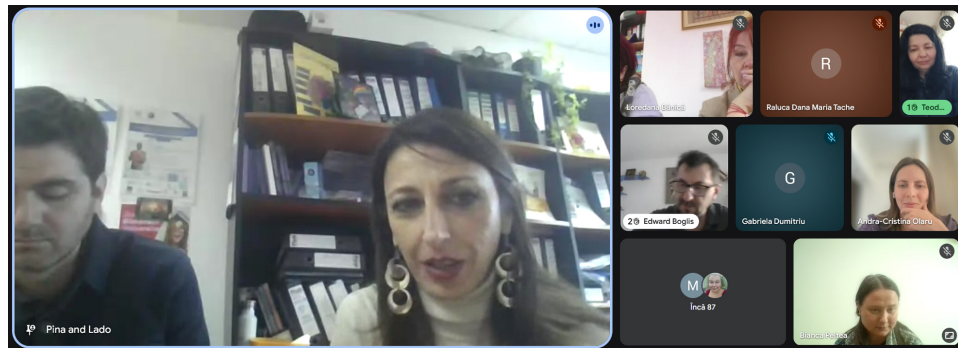
După o astfel de activitate prolifică ne rămâne să valorificăm munca sa de o viață și să nu-i uităm voința sa puternică în slujba științei și a educației.

Dumnezeu să o odihnească!

Conf.univ.dr. Aurelian Virgil BĂLUȚĂ

Martți, 3 martie 2026, Facultatea de Psihologie și Științele Educației București din cadrul Universității „Spiru Haret” a organizat webinarul online:

„Psihologia culturală și educația în societăți multiculturale”

Printre temele discutate s-au numărat contextualitatea percepției legate de propria identitate socială, modul în care identitatea individuală și cea colectivă interacționează și se modelează reciproc în contexte culturale complexe precum societățile multietnice, diferența dintre integrare și adaptare culturală, precum și cea dintre adaptarea la o cultură străină comparativ cu propria cultură.

Participanții studenți și masteranzi au fost foarte interesați să adreseze întrebări despre perspectivele academice prezentate, dar și despre propriile lor experiențe în relație cu aceste perspective. Au răspuns întrebărilor:

- Giuseppina MARSICO, profesor asociat de Psihologia Dezvoltării și Educației la Departamentul de Științe Umane, Filosofice și ale Educației de la Universitatea de stat din Salerno (Italia) și directoare a Laboratorului de Psihologie Culturală și Dezvoltare Umană Durabilă de la aceeași universitate. De asemenea, este președinte al Societății Europene de Învățare și Predare a Psihologiei (ESPLAT), cercetător afiliat la Centrul de Psihologie Culturală de la Universitatea Aalborg (Danemarca) și profesor invitat la Programele de Doctorat în Psihologie de la Universitatea Federală din Salvador da Bahia (Brazilia) și Universitatea din Concepción; editor al unor serii de cărți la editura Springer, co-editor al unor reviste internaționale, co-fondator și co-coordonator al Centrului European de Psihologie Culturală și al unor Rețele internaționale de Excelență.
- Vladimir Lado GAMSAXHURDIA, cercetător și cadru didactic la Universitatea de Stat din Tbilisi, Georgia, cu o carieră în

domeniile antropologiei psihologice, identității sociale și psihologiei culturale; are o bază semnificativă de publicații și colaborări academice; cercetările sale explorează interacțiunile dintre identitatea individuală și colectivă în contexte culturale complexe, contribuind la înțelegerea proceselor de aculturare și dialog al eu-ului în societăți multietnice.

- Dr. psih. Gabriela DUMITRIU, formator în Psihoterapie integrativă, supervisor și formator în Psihologie clinică. Psiholog principal cu experiență în Psihoterapie integrativă și Psihologie clinică, în domeniul protecției drepturilor copilului și în practică privată, cu supraspecializări în psihoterapia corporală și terapia schemelor - cadru didactic la Universitatea „Spiru Haret”, cu expertiză în protocoale internaționale pentru evaluarea cazurilor de abuz sexual asupra minorilor; autor și coautor, expert colaborator în proiecte internaționale pe tema hipersensitivității la copii și adulți.
- Alexandra RADU, doctorand în Științele Educației la Universitatea București, lingvist, profesor și traducător, are lucrări referitoare la aplicabilitatea metodelor moderne de instruire în domeniul limbilor străine și participări la conferințe internaționale în calitate de speaker și keynote speaker, autor al unor articole despre lingvistică, membru al colectivului redacțional internațional al revistei de istorie și filosofie „Minerva”, publicație a Editurii Fundației „România de Măine”.

Bianca PELTEA

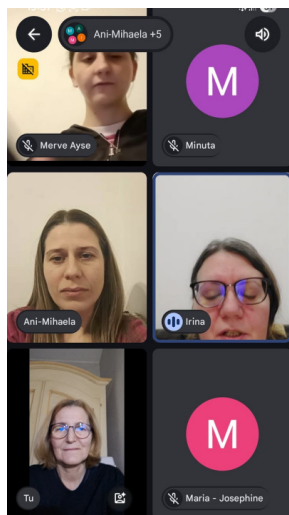
Centrul de Consiliere și de Orientare în Carieră

Întâlnirile grupurilor de dezvoltare personală

Dezvoltarea personală a studenților presupune, învățarea unor strategii eficiente de gestionare a stresului. Volumul mare de informații, examenele, termenele limită și presiunea performanței pot genera anxietate, însă aceste provocări devin oportunități de creștere. Studenții învață să își organizeze timpul, să stabilească priorități și să adopte tehnici de relaxare sau mindfulness. Prin echilibrarea responsabilităților academice cu activitățile recreative, ei descoperă importanța unui stil de viață sănătos și a menținerii unei stări emoționale stabile.

Un alt aspect esențial al dezvoltării personale este capacitatea de a depăși eșecurile. Notele mai mici decât așteptările, respingerea la un internship sau dificultățile întâmpinate în proiecte pot fi experiențe descurajante. Totuși, studenții învață treptat să privească eșecul ca pe o lecție, nu ca pe o etichetă a propriei valori. Analizând greșelile, solicitând feedback și încercând din nou, ei își dezvoltă perseverența și o mentalitate orientată spre progres.

Prin gestionarea stresului și depășirea obstacolelor, studenții își consolidează reziliența – capacitatea de a face față situațiilor dificile și de a se adapta schimbărilor. Reziliența îi ajută să rămână motivați chiar și în contexte incerte și să își păstreze încrederea în propriile forțe. Astfel, experiențele din perioada studenției devin un antrenament valoros pentru viața adultă, contribuind la formarea unor persoane echilibrate, flexibile și pregătite să facă față provocărilor viitoare.

Moment aniversar la Editura Fundației *România de Măine*: Revista internațională MINERVA a împlinit 5 ani și a ajuns la numărul 10

În urmă cu 5 ani a fost lansată revista internațională de istorie și filosofie *Minerva*. Miercuri 4 martie 2026, a avut loc evenimentul internațional privind lansarea numărului 10 al revistei *Minerva* și a 5 ani de apariția neîntreruptă a acesteia. Evenimentul, desfășurat în format hibrid, fizic și online, a avut ca obiective reunirea colaboratorilor revistei *Minerva*, identificarea etapelor și a traiectoriei de dezvoltare a acesteia, premiera celor mai importante contribuții la apariția revistei, consacrarea formală a trecerii acesteia într-un nou stadiu de maturitate științifică.

Revista internațională *Minerva*, având profilul istorie și filosofie, apare în limba engleză, de două ori pe an. Are un Comitet Științific format din 13 personalități în frunte cu academicianul Gheorghe Vlăduțescu. Editor șef și manager proiect este directorul Editurii Fundației „România de Măine”, domnul Dragoș Ciocăzan.

Revista *Minerva* și-a asigurat o poziție distinctă în peisajul științific de profil. Printre aspectele care au ajutat-o să se impună au fost originalitatea articolelor și a modului de abordare a unor teme, deschidere către inter-disciplinaritate și multi-disciplinaritate, curajul de a aborda subiecte considerate în alte publicații drept tabu, prestigiul științific al autorilor.

Consemnări de la momentul aniversar

Prin participanții la evenimentul aniversar *Minerva*, a fost consacrat caracterul internațional al revistei. Au fost prezenți, alături de gazdele evenimentului, personalități din Italia, Georgia, India.

Deschiderea evenimentului a făcut-o domnul **Dragoș Ciocăzan**, directorul Editurii Fundației „România de Măine”, cel care a și lansat cu 5 ani în urmă ideea apariției revistei *Minerva* în acest format și cu această periodicitate. A fost reamintită axioma aplicată și proiectului revistei *Minerva* potrivit căreia, dacă crezi într-adevăr într-o idee, o și realizezi.

Doamna **Alexandra Radu** a menționat că toți participanții formează o mare familie pentru că împart aceleași idei și au aceleași valori, inclusiv morale. A mulțumit tuturor participanților pentru că sunt prezenți la acest eveniment.

Prin conexiune online la eveniment au fost prezenți domnul **Stefano Amodio**, rectorul Institutului TESEO din Italia, împreună cu doamna **Melina Allegro**, prorector al aceleiași instituții universitare. Ambii au transmis salutări tuturor participanților și au precizat că a fost depășit stadiul de parteneriat între Institutul TESEO și Universitatea „Spiru Haret”. Este vorba despre o adevărată prietenie.

Tot prin conexiune online a intervenit și domnul doctor în sociologie **Vișinel Bălan**, directorul Direcției de Protecția Copilului Giurgiu, care s-a referit la obiectivul depășirii condiției sociale de la naștere prin efort personal și sprijin din partea comunității. A precizat că personal a avut șansa să dovedească posibilitatea ca cineva care a crescut în casele de copii să facă o carieră, să nu lase o amprentă negativă în societate. Șansa de integrare în astfel de cazuri este posibilă numai cu sprijinul oamenilor din jur, cei care înțeleg esența filosofică a vieții și a existenței umane. Poți fi autodidact, dar este nevoie și de inspirație de la oamenii din apropiere.

Doamna profesoară **Giuseppina Marsico** de la Universitatea Salerno din Italia, prezentă la eveniment, a apreciat nivelul științific înalt al revistei „*Minerva*”. Știința contribuie la formarea capacității oamenilor de adaptare la situații noi. Problema flexibilității se pune și în proiectele oamenilor, așa cum este cel al revistei „*Minerva*”. Reziliența revistei a constatat în capacitatea colectivului de susținere a ei, în principal capacitatea de a face față momentelor critice și a depăși dificultățile inerente, asigurându-i continuitatea apariției.

Domnul profesor **Lado Gamsakhurdia** de la Universitatea de Stat din Tbilisi, de asemenea prezent la eveniment, a mulțumit pentru oportunitatea de a asista la dezbateri interesante. L-a impresionat caracterul interdisciplinar al revistei „*Minerva*”, capacitatea acesteia de a răspunde la multiple întrebări. A felicitat colectivul redacțional pentru cei 5 ani de apariție neîntreruptă a revistei. Crede că prin cunoaștere, inclusiv de tip umanist, pot fi găsite soluții la problemele noi de toate tipurile apărute în dezvoltarea omenirii. Important este să fie aduse mereu contribuții la înțelegerea fenomenelor nou apărute, așa cum a reușit și revista „*Minerva*”.

Doamna **Pooja Soni**, cercetător indian în domeniul filosofiei, prezentă la eveniment, a vorbit despre toleranță. În epoca modernă reziliența trebuie să depășească nivelul de înțelegere reciprocă. Este necesar să se ajungă la o cooperare mai bună. Consideră că prin educație și cunoaștere dobândim de fapt o altă identitate, suntem alte persoane. În urma acestor procese de învățare vom avea o capacitate mai mare de rezistență în fața factorilor perturbatori care apar.

Domnul profesor **Ioan N. Roșca**, autor și membru în colectivul inițial de organizare, a menționat parcursul revistei „*Minerva*” de la un nucleu mic de încredători într-o idee la un proiect devenit deja internațional. Își dorește o implicare mai largă a tinerilor care să extindă conținutul revistei spre noi domenii de cercetare și în noi forme de abordare. Este convins că vor exista studii privind interacțiunea filosofiei cu diferite științe, în principal cu economia și psihologia. Crede că se vor extinde, atât cercetările de tip interdisciplinar, cât și cele de tip multidisciplinar în cadrul revistei „*Minerva*”.

Autorul acestui articol, membru în Consiliul Științific al Editurii Fundației *România de Măine*, a vorbit despre bucuria de a vedea reuniți într-un proiect internațional specialiști din patru țări. Speră să existe o reuniune mai mare la aniversarea a 10 ani de activitate a revistei *Minerva*. Cred că sunt posibile dezvoltări de tip interdisciplinar privind istoria și filosofia economiei, a diferitelor științe sociale, a științelor exacte, a antropologiei, etc. Proiectul „*Minerva*” este ca o asociere venind din inimă între oameni din țări diferite, bazată pe sentimente și aspirații comune, nu pe considerente administrative.

La finalul dezbaterilor în plen au fost acordate **5 premii** celor mai importante contribuții în primele 10 numere ale revistei:

- Hernan Rodriguez Vargas, din Columbia, cunosător fin al istoriei Europei de Est
- Axinte Dobre, cel mai inovativ autor
- Constantin Stoenescu, participant activ din primele momente ale înființării revistei
- Stefano Amodio, consecvență în studii multi-disciplinare
- Ioan N. Roșca, contribuție decisivă la întreaga activitate de până acum a revistei.

După dezbaterile din cursul întâlnirii în plen au avut loc *întâlniri adhoc* între participanți într-un cadru informal. Organizatorii evenimentului au pus la dispoziția participanților un exemplar din numărul 10 al revistei *Minerva* împreună cu arhiva pe suport electronic a acesteia. Într-un context destins s-au pus la punct colaborări capabile să ducă mai departe proiectele de cercetare deja începute sau să fie lansate altele noi. Oaspeții din străinătate au fost surprinși plăcut să constate că în România, în cadrul Universității „Spiru Haret” se păstrează tradițiile, inclusiv cea a Măștișorului.

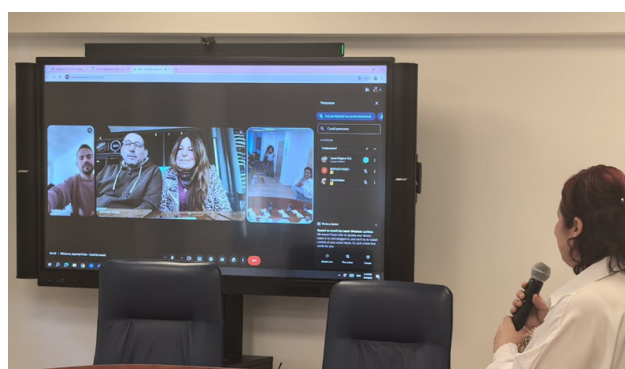
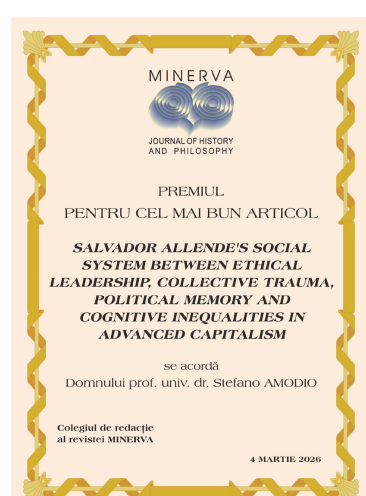
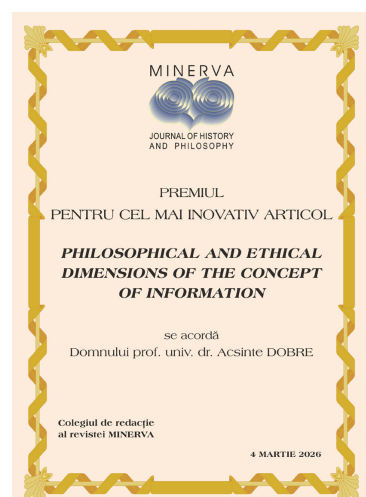
În loc de încheiere

Toți participanții și-au exprimat speranța că proiectul revistei *Minerva* va continua și se va dezvolta, în beneficiul științei și al cunoașterii umane.

Conf.univ. dr. Aurelian Virgil BĂLUȚĂ
Membru al Consiliului Științific al Editurii Fundației „România de Măine”

Gala revistei „MINERVA – Journal of History & Philosophy”

„Dacă vorbim despre reziliență, iată, aceasta este o adevărată formă de rezistență prin cultură.”

L-am întrebat pe Dragoș CIOCĂZAN, editor și coordonator al proiectului ce se derulează la Editura Fundației „România de Măine”, al cărui director este, ce a însemnat *Gala revistei MINERVA – Journal of History & Philosophy*, desfășurată miercuri, 4 martie 2026.

Ne-a răspuns că a fost „evenimentul care a marcat împlinirea a cinci ani de la debutul publicației. Asemenea tematicii ultimului număr (10), *Gala revistei „MINERVA – Journal of History & Philosophy”* s-a desfășurat sub semnul rezilienței, al rezistenței în fața noilor paradigme ale cunoașterii, ale comunicării interculturale. Cu mare bucurie am oferit diplome prestigioșilor noștri colaboratori.”

Așadar, sintetizăm: un *eveniment de 10!*

Au fost prezenți în sală: • prof. univ. dr. Ioan N. Roșca; • conf. univ. dr. Maria Duda, prorector USH; • conf. univ. dr. Cristian Uță, prodecan al Facultății de Științe Economice a USH; • conf.univ.dr. Aurelian Virgil Băluță; • lector. univ. dr. Florin Maciu, profesor asociat la Facultatea de Științe Juridice și Administrative București a USH; • Alexandra Radu, drd. în lingvistică și neuroștiințe și oaspeții: • prof. univ.dr. Giuseppina Marsico de la Universitatea Salerno (Italia); conf.univ.dr. Vladimer Lado Gamsakhurdia de la Universitatea din Tbilisi (Georgia); • Pooja Soni, doctor în filosofie comparată (India); Consulul general al Republicii Georgia la București, domnul David Chachava; Mircea Jugureanu, fost atașat militar al României în Georgia.

Au participat online: • prof. univ. dr. Stefano Amodio (Istituto Teseo, Italia); • prof. univ. dr. Melina Allegro (Istituto Teseo); • Vișinel Bălan, director general al DGASPC Giurgiu.

„Asemenea tematicii ultimului număr (10), *Gala revistei „MINERVA – Journal of History & Philosophy”*, cinci ani de apariție neîntreruptă, s-a desfășurat sub semnul rezilienței, al rezistenței în fața noilor paradigme ale cunoașterii, ale comunicării interculturale.

Discuțiile și dezbaterile din timpul Galei au fost subsumate acestui concept, iar vorbitorii au accentuat nevoia de comunicare liberă în societatea modernă afectată de imposibilitatea identificării unui limbaj comun din cauza variatelor crize – politică, economică, a educației și a cunoașterii, a sustenabilității sistemelor de dezvoltare, a avansului inteligenței artificiale –, astfel încât să fie evitat fenomenul de aculturație excesivă care s-ar putea situa la originea distrugerii culturilor din diferite părți ale globului, care vin în contact.

S-au purtat dezbateri pe tema creșterii fluxurilor migraționale la cote fără precedent, de unde nevoia culturilor autohtone de a-și apăra identitatea, menținând totuși deschisă calea comunicării cu culturile emergente. Vorbitorii au apreciat drept un mare pericol tendința de simplificare a sistemelor educaționale, alături de lipsa interesului pentru studiu al unei părți importante a populației tinere.

Domnul conf. univ. dr. Vladimer Lado Gamsakhurdia, de la Universitatea din Tbilisi, a exprimat un punct de vedere inedit, lansând în dezbateri tema evitării situațiilor în care aculturația s-ar putea transforma în asimilare sau fuziune, ceea ce ar conduce la fenomenul nedorit al „topirii” culturilor una în cealaltă. Soluția întrevăzută de vorbitor a fost cea a rezilienței la nivel individual, pornind de la realitatea că o cultură este mai degrabă suma unor concepte exprimate la nivel de individ, și nu un fenomen colectiv.

Doamna prof. univ. dr. Giuseppina Marsico, de la Universitatea din Salerno, a impresionat asistența printr-un gest urmat de un discurs plin de conținut emoțional: „*Dacă vorbim despre reziliență, iată, aceasta este o adevărată formă de rezistență prin cultură*”, a spus distinsa invitată, ridicând și arătând, în aplauzele asistenței, ultimul număr al revistei „*Minerva*”. A adăugat că „*o revistă tipărită, al cărei foșnet îl poți auzi, al cărei miros de hârtie îl poți simți, este un act de cultură în sine, celelalte forme de exprimare – în mediul online, de exemplu –, fiind lipsite de încărcătura și greutatea studiului științific riguros.*”

Profesorul Stefano Amodio a apreciat călduros conținutul celor zece numere ale revistei apărute până în prezent, la care a contribuit generos, remarcând diversitatea temelor abordate, dar și caracterul multicultural asigurat de semnăturile unor personalități din mediul academic din mai multe spații culturale, alături de România: Italia, Polonia, Marea Britanie etc.

VITRALII

Optimismul lui Chomsky

A cum vreo două decenii, când telefonul avea butoane și oameni erau răbdători și ceva mai prietenoși, formam o societate. Umană. Nu trăiam cu mintea scoasă din priză. Se vorbește din ce în ce mai rar despre „noi” și aproape tot timpul despre „eu”. Mulți se comportă de parcă ar candida pentru funcția de unic reprezentant al speciei, un fel de auto-încoronată regină a stupului ca asociere amorfă. Mulțimile adoră haosul. Strigă, aplaudă, huiđuie. Zgomotul e important când nu ai nimic de zis și nu ești dispus să îi ascuți pe ceilalți. În societatea modernă, puterea este concentrată în instituții – corporații, stat, structuri militare – care reduc cetățeanul la rolul de spectator. Spre deosebire de marxism, care nu ne lăsa să gândim prea mult fiindcă asta ar fi anulat propaganda și eficiența lozincilor, noua societate are grijă să ne apere de propriile opinii: putem gândi cât vrem, și ni se repetă asta zilnic, însă cadrul care ni se oferă este foarte restrâns. Pe vremuri, era simplu: „Mă poți jigni pe mine, dar nu lovi-n partid, te spulberă poporul ce în juru-i face zid!” Clar ca lumina zilei, iar noaptea te trezeai cu o Volgă neagră la poartă. Acum, n-ai decât să spui ce vrei, cu condiția să fii de acord cu toată lumea, ceea ce e practic imposibil. Noam Chomsky a vorbit frecvent despre înstrăinare și degradarea comunicării interumane, dar nu în sens beletristic sau moralist, ci plasând-o într-un cadru politic și structural. Pentru el, problema nu este că oamenii „nu mai știu să vorbească”, ci că trăiesc în sisteme care le modelează percepțiile, limitează dezbaterea reală și transformă comunicarea într-un instrument de control. Sună sinistru, dar e adevărat. Ignoranța nu mai naște monștri, doar îi face să pară simpatici. Proștia are tendința de a se instituționaliza. Cum? Simplu: complexitatea este înlocuită cu sloganuri, argumentele cu explozii de emoție, dialogul cu polarizarea, cearta ia locul polemicii. Între timp, lumea ia foc. Crize, conflicte, goana după resurse. Apoi,

discursuri solemne și conferințe de presă care anunță că totul e sub control, deși realitatea este cu totul alta.

Guvernele mint? Desigur. E o veche tradiție. Sună teatral, dar trebuie să ne întrebăm unde au dispărut adevărul, logica, rațiunea, compasiunea, morala. S-au pierdut între un breaking-news cu subiect străvezii și un talk-show realizat la comandă. Chomsky afirmă cu mult curaj că nu mai trăim într-o lume, ci într-un simulacru distopic. În acest climat, oamenii nu mai comunică pentru a înțelege, scopul lor este acela de a învinge. Înstrăinarea este și cognitivă, nu doar economică: indivizii trăiesc în bule informaționale și nu mai împărtășesc un spațiu comun al sensurilor. Ceea ce unora li se pare alb, altora le apare negru. Totuși, majoritatea vede totul în gri și nu știe să descrie asta în cuvinte. Deși critic, Chomsky nu este nici pesimist, nici fatalist. În lumea imaginată de el, oamenii – nu omenirea! – au capacitatea de a rezista manipulării, dacă au acces la informație și la spații de dezbateră autentică. Înstrăinarea nu este un destin inevitabil, ci rezultatul acțiunii unor structuri ușor de distrus. Lipsa comunicării interumane nu e cauzată de incapacitatea noastră de a vorbi, ci de modul în care puterea, fie și una democratică, organizează spațiul în care ni se permite să cuvântăm. Refacerea comunicării începe cu recăștigarea acestui spațiu. Concluzia are note optimiste: chiar dacă trăim într-o distopie, nu suntem abonați la ea. Dacă informația ne este livrată după ce a trecut printr-un filtru care să protejeze elitele economice și politice, comunicarea liberă este încă posibilă. Putem visa la o lume în care adevărul să devină viral? Probabil că da. Ține de noi. Totul e să nu ne obișnuim prea tare cu absurdul astfel încât, când dăm nas în nas cu normalitatea să nu mai știm ce înseamnă. Optimismul lui Chomsky este salvator mai ales pentru că ne arată calea de fugă. O potecă îngustă și întortocheată la capătul căreia vom regăsi autonomia intelectuală, claritatea limbajului și ascuțimea limbii. Un loc în care comunicarea va redeveni formală, iar înstrăinarea o amintire.

Dragoș CIOCĂZAN

MARTOR. MARTIR. MARTIRIU

Expoziție Laurențiu MOGOȘANU la Târgu Jiu

În perioada 28 februarie – 29 martie 2026, la Cula Mare din Târgu Jiu poate fi vizitată expoziția „Martor. Martir. Martiriu”, semnată de sculptorul Laurențiu Mogoșanu. Expoziția, realizată la invitația lui Vladlen Babcinetchi și curatoriată de Maria Pașc, este organizată de Ateneul Național din Iași, cu sprijinul Primăriei Municipiului Iași, în cadrul celei de-a VI-a ediții a proiectului național „Luna Sculptorilor Români”. Evenimentul se desfășoară sub patronajul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO și este recunoscut drept cel mai amplu demers dedicat sculpturii contemporane din România.

Despre expoziția „Martor. Martir. Martiriu”, curatorul Maria Pașc afirmă: „Sculptura lui Laurențiu Mogoșanu este un enunț reluat, întărit, decantat și dus la împlinire cu rigoare liturgică. O singură propoziție, rostită ca rugăciune a inimii. Pornită din izvoare bizantine, dar nu stil aplicat ci matrice interioară, disciplină a privirii. Totul este înăuntru: ordinea, măsura, gravitatea. Sculptura lui Laurențiu înseamnă pace. Când artistul își interzice orgoliul se exprimă mai limpede. Expoziția se înfățișează ca întâlnire. Sculptorul nu-și expune doar lucrările, ci, mai cu seamă, buna cuviință. Îngerii, mesageri ai unei tăceri lucrătoare. Îngerul, în tradiția biblică și patristică, este mesager. Cuvântul însuși o spune: angelus, angellos, „cel trimis”. Cel trimis nu inventează mesajul! Nu are dreptul la improvizație. Mesajul purtat este strict personal: al expeditorului. Îngerul nu interpretează vestea, ci o poartă. Îngerul nu știe ce veste poartă. El o duce mai departe de el însuși. Este purtător de taină. Lemnul, materie ce se înalță. Lemnul poartă în el o istorie: a rădăcinii, a creșterii, a coroanei. Coroană de spini! În tradiția creștină, lemnul are puternică încărcătură, el trimite la cruce, la martiriul Mântuitorului nostru Iisus Hristos. „Cuvântul S-a făcut trup.” (Ioan 1, 14) Nu există mântuire fără întrupare. Nu există înălțare fără greutate a materiei. Ceea ce impresionează în sculptura lui Laurențiu nu este doar execuția, ci cumpătarea: asprime plină de suflet.

Sculptorul are o voce gravă, o discreție care ascunde putere. Există, în aceste sculpturi, încrederea severă: forma este purtătoare de sens. Geometria poate deveni rugăciune. Sculptura ca mărturie: între geometrie și rugăciune. Sculptorul nu inventează forme ci le descoperă. Ca și cum forma este deja acolo, în materia însăși, iar el are datoria de a o elibera. De aici simțământul de prezență formidabilă pe care o poartă fiecare sculptură. Este o prezență care te obligă să fii prezent. Se întâmplă ceva esențial: sculptura devine o formă de educație a privirii. Martorul este cel ce vede. Iar martirul este cel ce vede și nu poate trăi ca și cum n-ar fi văzut. Martor nu este doar sculptorul. Martorul este și cel ce privește. Pentru că, odată ce ai văzut, nu poți spune că n-ai știut. Și, uneori, această schimbare este începutul unei convertiri: din spectator devii martor.”

Expoziția reunește o selecție de lucrări în care discursul sculptural al artistului se articulează în jurul temelor mărturie, jertfei și transfigurării materiei. Expoziția propune publicului o experiență vizuală și spirituală deopotrivă. Vernisajul a avut loc la Cula Mare din Târgu Jiu, în prezența artistului.

Accesul publicului este liber pe întreaga durată a expoziției, conform programului de vizitare al spațiului.

Invitații în lumea artelor plastice

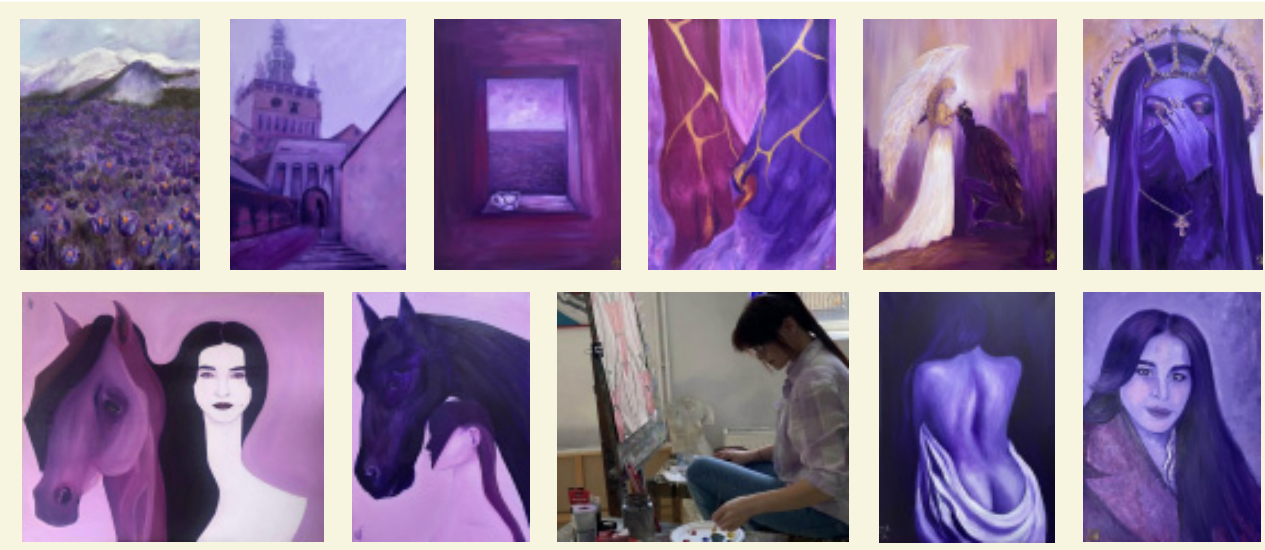
Anca LEAHU – Anca PURPLES, pe Facebook – un pictor impresionant

Scriu aceste rânduri înaintea zorilor din 19 februarie. Este Ziua Națională Constantin Brâncuși, 150 de ani de la nașterea marelui sculptor român... Asta înseamnă că trebuie să vă ofer și eu un subiect care are legătură cu această. Ca om care palpit la lumea pictorilor și a lucrărilor pe care le semnează fiecare, vă voi oferi un tablou inspirat din creația lui Constantin Brâncuși...

Este o lucrare făcută de Anca LEAHU – Anca Purples pe Facebook, un pictor impresionant. Detalii despre această lucrare ne va oferi chiar artista.

– Cum a fost anul 2025 pentru dumneavoastră din punct de vedere artistic ?

– Anul 2025 a fost un an foarte bogat emoțional pentru mine, iar asta a dus și la hărnicie din punct de vedere artistic. Am lucrat destul de mult și am prezentat picturile la diferite expoziții colective în București; aş putea menționa: Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, Biblioteca Națională, expoziție în cadrul festivalului Undercloud, Muzeul Satului etc Aniversarea lui Brâncuși de anul acesta eu o celebrez prin lucrarea „Infinita Pogany”, pe care am propus-o și la concursul „Brâncuși și opera sa” (Centrul Cultural „Mihai Eminescu”) din București. Este o lucrare în ulei, ce o reprezintă pe muza lui Brâncuși, domnișoara Pogany, compusă din cele 16 module ale Coloanei pe care le-am încorporat într-un infinit, simbol în care și eu

cred, îl reprezint și ascund în multe din lucrările mele. Brâncuși propune coloana ca o scară către cer, către divinitate și viețile prin care trece omul pentru realizarea esenței sale autentice. Asemenea, eu cred că omul este într-o continuă căutare și schimbare, o infinită transformare a eu-lui. Omul „moare” și „reînvie” de mai multe ori într-o viață, prin toate experiențele prin care trece, el nu poate rămâne la fel ca cel de ieri. Am încercat să îmbin simbolistica necuprinsului și cu dragostea maestrului pentru Domnișoara Pogany, pe care a reprezentat-o în 19 sculpturi.

– Foarte frumos, ce vă propuneți pentru 2026?

– Pentru anul curent am câteva surprize, dar le voi menționa la momentul oportun, poate din puțină superstiție:). Doresc să lucrez cu aceiași pasiune și determinare și să nu mă abat de la „amprenta” mea violet, pe care încerc să o dozez cât mai bine; cum spun eu mereu, violetul nu este o culoare, este suflet.

– La final, vă rog să transmiteți un gând numeroșilor oameni care vă admiră picturile superbe.

– Celor care mă urmăresc aş vrea, în primul rând, să le mulțumesc pentru că îmi sunt alături în parcursul meu și să le amintesc că, denumirea paginii „My purples” se referă la emoțiile și trăirile mele, pe care le-am îmbinat cu simbolistica culorii violet, nu este nimic superficial și cu atât mai puțin frivol. Aș propune să nu mă urmărească doar din curiozitate, ci să înțeleagă dincolo de înțelesuri; ceea ce fac vine din suflet, cu suflet, pentru suflute, imperfecte ca mine și mereu în căutare de frumos și bun. Îmi doresc ca lucrările să fie văzute, iar mai apoi să-și găsească poate un alt loc unde să dăinuiască la infinit.

– Adevărat! Hai să vedem acum câteva dintre tablouri. Concluzia? Wauuu! Cu adevărat impresionante tablouri...

Aristotel BUNESCU
<https://agentiadesaculturalasisportiva.wordpress.com>

Calitatea justiției – indicator al democrației.

KRITARHIA (III)

Motto: „...and justice for all” / „...și justiție pentru toți”

– ultimele cuvinte din „Jurământul de loialitate al S.U.A.” / „U.S. Pledge of allegiance”

(Urmare din numărul 1172)

Florin MACIU

În schimb, în speța noastră, similară celei prezentate anterior, deși prevederile referitoare la drepturile în cauză au fost abrogate în decembrie 2017, Înalta Curte de Casație și Justiție, prin *Decizia nr. 5/05. 03. 2018*, pronunțată în Dosarul nr. 2833/1/2017, în urma unui recurs în interesul legii, spune că *efectele acestor ultime modificări legislative nu au putut fi analizate de instanțele ce au pronunțat soluțiile atașate recursului în interesul legii și nu au fost evidențiate hotărâri care să valorifice noul cadru legislativ*. Adică, mai pe scurt, știm că prevederile au fost abrogate, în urmă cu cel puțin două luni, dar noi am făcut o analiză care se referă la o perioadă anterioară. Corect.

Numai că instanța mai vine cu niște precizări pentru care calificativul *controversate* este un alint. „În condițiile în care exercițiul dreptului ... a fost suspendat prin prevederi legale succesive, speciale și derogatorii, începând cu anul 2011 și până în anul 2017, inclusiv, aspect recunoscut de jurisprudența constantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție și a Curții Constituționale, se apreciază că nu poate fi vorba nici de o speranță legitimă de valorificare efectivă a acestor drepturi.”

Facem din nou o interpretare succintă, pe înțelesul tuturor: statul ți-a promis prin lege că-ți dă ceva, a amânat prin ordonanță de urgență de la an la an și s-a hotărât să nu-ți mai dea nimic. Să nu ai vreo speranță!

Nu avem spațiu să facem teoria speranței legitime, dar credem că oricine, când i se promite un drept prin lege, chiar nefundamental, are o speranță legitimă. Pentru magistrați s-au putut acorda drepturile, în cazul celorlalți facem economii. Așa cum am spus, nici astăzi nu s-a făcut vreun pas în privința rezolvării favorabile. Aici, dar și în alte nenumărate exemple se naște teoria simbiozei între puterea judecătorească și clasa politică. Vom reveni la această idee. Clasa politică lasă magistrații să obțină drepturi îndestulătoare, fiindcă are nevoie de decizii favorabile în câteva domenii.

De câteva ori, totuși, Înalta Curte de Casație și Justiție a întrecut anumite limite, iar politicienii noștri au sesizat Curtea Constituțională. Poate nu s-au mai înțeles, spunem noi caustic.

Prezentăm anumite aspecte din *Decizia nr. 417 din 3 iulie 2019, asupra cererii de soluționare a conflictului juridic de natură constituțională dintre Parlamentul României, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte*.

Conflictul a constat în **refuzul explicit al Înaltei Curți de Casație și Justiție de a aplica o lege** adoptată de Parlament și substituirea în acest mod, implicit, autorității legiuitoare prin neconstituirea în cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție de completuri de judecată specializate pentru judecarea în primă instanță a infracțiunilor de corupție și a infracțiunilor asimilate.

Începând cu data de 21 aprilie 2003, legea avea următorul cuprins: „(1) Pentru judecarea în primă instanță a infracțiunilor prevăzute în prezenta lege, se constituie complete specializate.”

Curtea a constatat că Înalta Curte de Casație și Justiție și-a corectat în timp, în mod formal, conduita de opunere față de aplicarea unui text de lege parte a dreptului pozitiv, însă rezultă cu certitudine faptul că în perioada 21 aprilie 2003 - 22 ianuarie 2019 a instituționalizat, prin persistența în timp și autoritatea juridică care a poziționat Înalta Curte de Casație și Justiție în afara cadrului constituțional, nesocotind autoritatea legislativă a Parlamentului...

Curtea reține, astfel, că, în perioada 21 aprilie 2003 - 22 ianuarie 2019, Înalta Curte de Casație și Justiție a nesocotit prevederile constituționale ..., iar modul atipic de poziționare a instanței supreme față de Parlament denotă o nesocotire atât a obligației de respectare a legilor, prevăzută de art. 1 alin. (5) din Constituție, cât și a exigențelor statului de drept, reglementate de art. 1 alin. (3) din Constituție, mai exact

a loialității constituționale - element intrinsec al acestuia - de care instanța supremă trebuie să dea dovadă...

... Curtea constată că Înalta Curte de Casație și Justiție a refuzat aplicarea unei legi în vigoare, adoptată de Parlament, ceea ce denotă o opoziție/contracurare a politicii legislative. Rezultă că, în aceste condiții, Înalta Curte de Casație și Justiție și-a arogat o competență ce transcende interpretării și aplicării legii, în sensul art. 126 alin. (1) din Constituție, din moment ce a interferat și, pe cale de consecință, a adus atingere rolului Parlamentului de unică autoritate legiuitoare a țării, prevăzut de art. 61 alin. (1) din Constituție coroborat, raportat la specificul cauzei, cu art. 126 alin. (2) și (4) din Constituție...

Înalta Curte de Casație și Justiție a încălcat prevederile ... nesocotindu-și misiunea constituțională ... În consecință, judecarea în primă instanță a cauzelor ... aflate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție de către completuri de judecată nespecializate prin translarea proprio motu de către Înalta Curte de Casație și Justiție a acestei competențe de judecată către completurile cu competență generală reprezintă, în principal, un act de opunere la lege, ceea ce înseamnă că, ... completul astfel rezultat nu a fost stabilit prin lege, ci prin voința contra legem a puterii judecătorești, reprezentată, în cazul de față, de Înalta Curte de Casație și Justiție. ... Înalta Curte de Casație și Justiție a dezavuat voința legiuitorului, a ignorat obligația sa de a constitui completuri specializate și a redimensionat competența de judecată a completurilor cu competență generală de la nivelul său. Prin urmare, noua competență rezultată a acestor completuri generaliste nu este prevăzută de lege, astfel că judecarea cauzelor ... apare ca fiind realizată, prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului anterioare, de către un organ judiciar neprevăzut de lege. ... Înalta Curte de Casație și Justiție, asumându-și o competență contrară art. ...din Constituție, a încălcat art. 21 alin. (3) din Constituție privind dreptul la un proces echitabil, ...

S-a decis ca toate cauzele înregistrate pe rolul și soluționate de aceasta în primă instanță anterior 23 ianuarie 2019, în măsura în care nu au devenit definitive, să fie rejudecate. Iată și un motiv pentru care unii inculpați au scăpat de brațul lung și puternic al legii – a intervenit prescrierea.

Apreciam că este inutil să mai prezentăm ce argumente a avut Înalta Curte de Casație și Justiție în apărare. Este de reținut, totuși, că s-a invocat, între altele, că toți judecătorii acestei instanțe beneficiază de un spor de 40% la indemnizația de încadrare brută lunară, iar acest lucru îi transformă în specializați. Dacă am fi cetățenii altei țări, am face și glume. Dar nu suntem și mărturisim că este demoralizant să constăți că se poate așa ceva la vârful justiției. Iată o cauză pentru care cetățenilor le lipsește încrederea în justiție și statul de drept. Peste 15 ani de poziție în afara legii spune mult.

Să mai adăugăm un caz similar, petrecut cu un an înainte de acest incident.

Etalăm acum, tot din jurisprudența Curții Constituționale, elemente din *Decizia nr. 685 din 7 noiembrie 2018 asupra cererii de soluționare a conflictului juridic de natură constituțională dintre Parlamentul României, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte*. Conflictul a fost determinat de refuzul explicit al acestei din urmă autorități publice de a aplica o lege adoptată de Parlament, și substituirea în acest mod, implicit, autorității legiuitoare.

Începând cu anul 2014, când a intrat în vigoare Legea nr. 255/2013 ... cele două completuri de 5 judecători ale Înaltei Curți de Casație și Justiție se constituie prin tragere la sorți, fără să existe vreo altă precizare. Ulterior, prin intrarea în vigoare a Legii nr. 207/2018 ... normele de organizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție au fost reluate aproape identic, în sensul că cele două completuri de 5 judecători se constituie prin tragere la sorți efectuată de președintele instanței sau de către unul dintre vicepreședinți...

Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție ... a refuzat, în mod explicit, să pună în aplicare cele două legi anterior menționate, în sensul că a prelungit, până la 1 ianuarie 2019, funcționarea celor două completuri de 5 judecători ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, ceea ce înseamnă că unul dintre membrii fiecărui complet continuă să facă parte din acestea fără să fi fost desemnat prin tragere la sorți. Acest fapt reprezintă, în sine, o nerespectare a dispozițiilor art. 32 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară atât în forma anterioară modificării aduse prin Legea nr. 207/2018, cât și ulterior intrării în vigoare a acesteia...

Curtea reține că, prin impunerea unor membri de drept în componența Completurilor de 5 judecători, pe calea unor acte administrative, se pot crea presiuni latente asupra membrilor completului, constând în supunerea judecătorilor superiorilor lor judiciari sau, cel puțin, constând într-o ezitare/lipsă de dorință a judecătorilor de a-i contrazice pe aceștia... Curtea reține că preluarea de către Colegiul de conducere a Înaltei Curți de Casație și Justiție a unei atribuțiuni ce vizează ideea de iuris dictio a transformat această entitate administrativă într-una juridicțională, din moment ce Colegiul de conducere a decis legala compunere a instanței, ceea ce a afectat dreptul la un proces echitabil, în componența sa esențială ce privește imparțialitatea completului de judecată...

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că, în principiu, o încălcare de către o instanță a prevederilor legale naționale referitoare la stabilirea și competența organelor judiciare este contrară art. 6 paragraful 1 din Convenție [a se vedea, Hotărârea din 5 octombrie 2010, pronunțată în Cauza DMD GROUP, A.S. împotriva Slovaciei, paragrafele 60 și 61]...

Prin urmare, maniera în care sunt desemnați membrii Completurilor de 5 judecători, și anume printr-un mecanism care eludează legea, cu stabilirea unor „membri de drept” - inexistenți în corpul legii - coroborată cu refuzul de a aplica noua lege demonstrează că, în prezent, instanța nu este compusă potrivit legii și pune în discuție independența și imparțialitatea obiectivă a acestor completuri...

Curtea constată că, în acest mod, a fost încălcat art. 21 alin. (3) din Constituție, prin prisma exigențelor de independență și imparțialitate obiectivă care trebuie să caracterizeze orice instanță judecătorească. Totodată, Curtea reține că instanța judecătorească nu poate fi calificată ca fiind prevăzută de lege în compunerea realizată pe cale interpretativă și, prin urmare, se încalcă și această garanție a dreptului la un proces echitabil, respectiv instanță prevăzută de lege...

Intrucât atât în materie penală, cât și extrapenală, sancțiunea compunerii nelegale a completului de judecată este nulitatea necondiționată și, prin urmare, absolută a actelor îndeplinite de un astfel de complet și fiindcă tot de faptul că deciziile sale produc efecte numai pentru viitor, conform art. 147 alin. (4) din Constituție, Curtea reține că prezenta decizie se aplică de la data publicării sale, atât situațiilor pendinte, respectiv în cauzele aflate în curs de judecată, precum și în cele finalizate în măsura în care justițiabilii sunt încă în termenul de exercitare a căilor de atac extraordinare corespunzătoare, cât și situațiilor viitoare.

Alți 5 ani pe lângă lege la structura din fruntea justiției. Alți inculpați au putut relua de la capăt procesul de la Înalta Curte de Casație și Justiție, iar unii au beneficiat de prescrierea răspunderii penale. La începutul lui 2020, persoana din fruntea Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a retras, declarând că dorește să trăiască printre oameni obișnuiți, cu foarte mult bun simț, cu foarte multă onestitate și cu mai puțină imaginație. Nu o contrazicem.

Nu are niciun rost să repetăm cu alte cuvinte ceea ce, de două ori, doi ani la rând, a reținut cu suficientă claritate Curtea Constituțională. Noi spunem numai un cuvânt – kitarhie.

Din nefericire, mai există și alte episoade sumbre, care au știrbit încrederea populației în justiție. Unul dintre ele îi privește pe unii procurori și a fost denumit și *festivalul căușelor* – o perioadă de excese și greșeli. Au fost și alte scandaluri notorii dintre care noi îl amintim pe cel referitor la un *paraditor* (cuvântul, conform DEX, provine din limba țigănească), nu de lucruri, ci de vieți omenești. Câțiva dintre cei ce au studiat mai mult spun că *paraditorul* este țapul ispășitor peste care a picat beleaua, dar vina revine unui binom care a organizat un adevărat măcel.

De aici, dar și din alte cauze, magistrații s-au plasat în două tabere opuse, și se pare, că așa au și rămas, după cum descrie presa.

Ajungem iarăși la Curtea Constituțională care, prin *Decizia nr. 26 din 16 ianuarie 2019*, a dat o rezolvare cererii de soluționare a conflictului juridic de natură constituțională dintre Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Parlamentul României, Înalta Curte de Casație și Justiție și celelalte instanțe judecătorești. În fapt, este vorba despre semnarea, în 2009, respectiv 2016, a două protocoale ale căror numere de identificare începeau cu unul sau două zerouri. Alte amănunte le pot găsi cititorii în monitorul oficial. Noi constatăm doar ce încărcată a fost perioada 2018 - 2019 și suntem atenți la anii când s-au semnat aceste documente.

Expunem câteva din constatările curții.

„Conduita Parlamentului a fost la rândul ei necorespunzătoare, întrucât, prin modul superficial al controlului parlamentar realizat, nu a dat substanță atribuției sale constituționale de a controla activitatea serviciului de informații...”

Curtea reține că Parlamentul a cunoscut existența acestui protocol, însă a preferat să rămână într-o stare de pasivitate continuă, deși dispunea de mijloacele constituționale necesare înlăturării prin propria sa acțiune a efectelor protocolului care puteau contraveni legii. Din contră, în loc să își exercite competența de control, Parlamentul a sesizat Curtea Constituțională. Din această perspectivă, având în vedere faptul că pe perioada de valabilitate a protocolului analizat nu a dezavuat sau respins nici prevederile protocolului și nici acțiunile întreprinse în baza acestuia, Curtea constată caracterul necorespunzător al controlului parlamentar exercitat...

Curtea reține că, prin semnarea protocolului analizat, a fost încălcată securitatea juridică a persoanei, prevăzută de art. 1 alin. (5) din Constituție, din moment ce încrederea sa legitimă în valorile Constituției nu a fost respectată...

...prevederile sale esențiale, pe de o parte, nesocotesc competența Parlamentului, diminuează rolul procurorului în cadrul procesului penal și sporesc rolul serviciilor secrete în cadrul acestuia, iar, pe de altă parte, afectează, în mod nepermis, drepturile și libertățile fundamentale, prin diminuarea garanțiilor asociate acestora în sensul că activitatea de obținere a probelor o poate realiza un serviciu de informații care nu are calitatea de organ de cercetare penală special. Toate aceste încălcări ale Constituției atrag aplicarea sancțiunii plasării întregului protocol în afara ordinii constituționale...

...primul protocol analizat (2009), pe de o parte, se opune și contracarează politica legislativă a Parlamentului...”

Între altele, curtea a dispus că „Înalta Curte de Casație și Justiție și celelalte instanțe judecătorești, precum și Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și unitățile subordonate vor verifica, în cauzele pendinte, în ce măsură s-a produs o încălcare a dispozițiilor referitoare la competența materială și după calitatea persoanei a organului de urmărire penală, și vor dispune măsurile legale corespunzătoare”.

Nu avem ce comenta, decât că au fost alte dosare afectate, alt prilej de interpretări și alt motiv pentru justiție de a aduna bile negre. Nu avem spațiu și nici pregătirea sau informațiile pentru a scrie mai mult despre ideea care a condus la întocmirea acestor documente. (Va urma)

Doamna Maria BRÂNCOVEANU - rezistența prin credință și tradiție

„Lacrimi cât au fost decapitați / N-a vărsat un licăr dintre ele / Să-i ajungă până la Carpați / Să le țină de lumânărele.” (Ioan Alexandru)

George V. GRIGORE

De câte ori ajung la ansamblul istoric al Palatului Brâncovenesc din Mogoșoia gândul mă poartă către cel care și-a sacrificat nu numai propria viață, ci și pe cea a celor mai apropiate persoane, pentru dreptate și credință. O lumânare aprinsă și un gând bun îi dăruiesc lângă altarul bisericii pe care acest mareț domn român a ridicat-o aici. Palatul și colecția muzeală de aici, replicată cu celelalte palate, biserici și curți domnești lăsate moștenire neamului românesc, ne arată cât de mare era sufletul acestui domn care dă numele unei întregi epoci din istoria noastră: Brâncoveanu. Dar pentru a-l cunoaște mai bine ar trebui să vedem și pe cine a avut în preajmă, în toate încercările sale. Este vorba despre o mare doamnă a românimii noastre de „os domnesc”: Maria Brâncoveanu.

Maria Brâncoveanu a fost fiica lui Neagu postelnicul din Negoști și nepoata lui Antonie Vodă din Popești, domn al Țării Românești în anii 1669-1672. Încă din timpul acestui domnitor viitorul soț al Mariei, Constantin Brâncoveanu, deținea la Curte demnitatea de paharnic, făcându-se cunoscut pentru noblețea, destoinicia și blândețea sa. Maria Brâncoveanu a fost un adevărat personaj de legendă. Fără îndoială că neamul strălucit din care venea Brâncoveanu, pe lângă aceste calități, a făcut ca Maria să fie susținută de familie în vederea unei căsătorii cu tânărul boier. Pe linie maternă, Constantin Brâncoveanu era descendent direct al Cantacuzinilor, al căror înaintaș din secolul al XIV-lea era Ioan Cantacuzino, împărat al Bizanțului. Pe linie paternă,

Tablou votiv la Mănăstirea Mamu: ctitorul Constantin Brâncoveanu cu patru fii în partea stângă a frescei, iar în partea dreaptă soția sa, Doamna Maria, cu șase dintre fiice.

era descendent din boierii Craiovești și înrudit cu Matei Basarab, fapt pentru care se considera coborâtor din Basarab. Cei doi tineri, Maria (sau Marica) și Constantin, s-au căsătorit în anul 1674, iar în familia lor s-au născut nu mai puțin de unsprezece copii: șapte fete și patru băieți. La doi ani după căsătorie li s-a născut primul copil, o fată pe care au botezat-o Stanca, numele bunicii sale din partea tatălui, Stanca Cantacuzino. Au urmat Maria, în 1678, și Ilinca, în 1682. În 1683 în familia Brâncoveanu s-a născut primul băiat, Constantin, cel care a suferit cele mai mari chinuri, torturat împreună cu tatăl său, voievodul Constantin Brâncoveanu, în urma mazilirii voievodului, când toată familia a fost închisă la Constantinopol. În 1685 s-a născut Ștefan. S-au născut apoi Safta, în 1686, Radu, în 1690, Anuța, în 1691, Bălașa, în 1693, și Smaranda, în 1696. În 1697 sau 1698 în familia domnitoare s-a născut și cel din urmă băiat, Matei.

Constantin Brâncoveanu, la cererea și la rugămintea Sfatului, a acceptat domnia, devenind domnitorul Țării Românești, în 1688. Venirea la domnie a lui Constantin Brâncoveanu a reprezentat un moment culminant, pe plan social-politic, în afirmarea puternicului și bogatului neam brâncovenesc, ale cărui rădăcini se cufundau în negura istoriei.

Numele lui Brâncoveanu avea să fie cunoscut, în timpul lungii sale domnii, în tot Orientul creștin, mai ales datorită uriașelor sale averi, atât cele moștenite, cât și cele acumulate înainte și mai ales în timpul domniei, care i-au îngăduit să acorde mult ajutor celor supuși stăpânirii otomane. În țară, voievodul Constantin Brâncoveanu a ctitorit una dintre cele mai strălucite epoci ale culturii vechi românești. În anul 1714, Constantin Brâncoveanu și Doamna Maria împlineau 40 de ani de căsnicie, iar domnitorul urma să își sărbătorească împlinirea vârstei de 60 de ani. Numai că, din prerie divină, aceste sărbători s-au petrecut în Ceruri.

În 15 august 1714, praznicul Adormirii Maicii Domnului, ziua de naștere a voievodului și ziua în care doamna Maria

își sărbătorea numele, aceasta a primit vestea uciderii soțului și fiilor săi, martirizați într-o piață din Istanbul.

În 24 martie 1714, voievodul Constantin Brâncoveanu fusese arestat și dus cu întreaga familie la Constantinopol, după ce toate bunurile și averea descoperite în țară i-au fost confiscate. Aruncat în temnița de la Yedikule și mutat apoi în cea de la Bostanei Başı, de lângă prima poartă a Seraiului, voievodul român a fost supus torturilor spre a mărturisi locurile unde și-a ascuns averile. În ziua sfântă de 15 august 1714, Constantin Brâncoveanu și cei patru fii, împreună cu clucerul Ianache Văcărescu (devotat domnitorului) au fost scoși din temniță numai în cămașă și desculți. Convoiul, care era deschis de cel mai mic dintre copii, Matei, și era închis de voievodul Brâncoveanu, a fost purtat pe ulițele Constantinopolului spre locul de execuție, din apropierea seraiului. Acolo, în fața sultanului Ahmed al III-lea și a marelui vizir, în prezența solilor curților împărătești europene, au fost executați prin tăierea capului. Primul ucis a fost sfetnicul Ianache Văcărescu, continuând apoi cu cei patru fii – Constantin, Ștefan, Radu și Matei – și încheind cu domnul român martir.

Cumplită scenă a durat, potrivit martorilor oculari, numai un sfert de oră. Tot un contemporan al domnitorului a lăsat mărturie faptul că, atunci când i-a venit rândul celui mai tânăr dintre copii, Matei, în vârstă de 11 ani, acesta, îngrozit, s-a aruncat la picioarele sultanului implorând să fie lăsat în viață căci se va face musulman. A intervenit atunci tatăl său, voievodul Brâncoveanu, care dintr-o adâncă și neînfrântă rezistență morală, după luni de tortură inimaginabilă, i-a spus că dacă ar fi cu puțință, e mai bine să moară de o mie de ori decât să-și renege credința pentru a trăi câțiva ani mai mult pe pământ. Siguranța bătrânului tată a fost pentru copil desăvârșită, căci s-a pus în genunchi în fața călăului fără îndoială. Pentru a continua batjocura execuției, trupurile celor uciși au fost aruncate în mare, spre a fi hrană la pești și păsări. Din fericire au fost pescuite în aceeași zi și înhumate într-o mănăstire din apropiere. Osemintele lui Constantin Brâncoveanu și ale fiilor săi au fost aduse în țară abia în anul 1720, în timpul domniei lui Nicolae Mavrocordat (1719-1730), de către doamna Maria Brâncoveanu, și au fost înmormântate alături de osemintele lui Ion Mavrocordat în biserica Sf. Gheorghe Nou din București, ctitorie brâncovenească.

După moartea voievodului, doamna Maria Brâncoveanu împreună cu toată familia sa au fost surghiuniți în Asia Mică. Au reușit să ajungă în țară abia în 1717, eliberați din surghiunul de la Kutahia, unde erau ținuți sub atentă observație.

Crescută în credința strămoșească, Doamna Maria Brâncoveanu, născătoare a 11 copii trăitori, avea să respecte ritualurile și cutumele creștine și de pe marginea prăpastiei pe care s-a aflat la un moment dat. După ce a aflat de îngrozitoarea moarte a membrilor familiei sale, a răscumpărat de la pescarii locali trupurile lor, date astfel peștilor și întunecimii adâncurilor marine. A reușit să le îngroape în apropiere și să le repatrieze când a fost posibil, spre a le acorda odihna binemeritată în lăcașul sfânt al Bisericii Sfântul Gheorghe Nou din București, pe care Brâncoveanu îl ctitorise.

Fiică de Postelnic și nepoată de Domn, Doamna Maria Brâncoveanu și-a dus crucea cu demnitate și curaj, fiind

un real exemplu pentru femeile române din toate timpurile. De aceea au apărut asociații umanitare care îi poartă numele, și cărți care îi slăvesc viața de jertfă și credință.

Ca un semn al veșnicei recunoștințe și al neuitării, a fost creată lăleaua „Doamna Maria Brâncoveanu”, cea dintâi lălea olandeză cu nume românesc. Aceasta înflorește în renumitul parc Keukenhof, din Țările de Jos. Este cultivată din 2018, iar în primăvara anului 2022, 325 de bulbi ai lalelei „Doamna Maria Brâncoveanu” au înflorit atât în pavilionul Willem-Alexander, datorită participării ca expozant a cultivatorului acestora, domnul Christian Kolk din Kloosterburen, cât și în aer liber, în apropierea aceluiași pavilion. Lăleaua „Doamna Maria Brâncoveanu” este un proiect al parohiei ortodoxe române „Sf. Grigorie Teologul” din Schiedam/Rotterdam, proiect care, cu binecuvântarea și sub coordonarea Părintelui Paroh Protopop Dr. Ioan Dură, este pus în practică de Asociația „Doamna Maria Brâncoveanu”. În *Săptămâna Luminată*, la praznicul Izvorul Tămăduirii, președinta asociației și câteva doamne membre se află lângă lalelele „Doamna Maria Brâncoveanu” din Keukenhof, având alături steagul tricolor cu icoana Sfântului Apostol Andrei, Ocrotitorul României, și portretul doamnei Maria Brâncoveanu. Lăleaua a înflorit și în grădina bisericii parohiei „Sf. Grigorie Teologul” din Schiedam, lângă Troiță și în apropierea puietului descendent din *Teiul lui Eminescu*, precum și la mormintele celor doi soldați români căzuți în cel de-al Doilea Război Mondial, ale căror oseminte se află în Cimitirul Militar din Leusden. Bulbi ai lalelei „Doamna Maria Brâncoveanu” au fost dăruți către diferite lăcașe de cult, instituții și personalități ale vieții culturale din România, Țările de Jos, Grecia, Republica Moldova, Franța și Germania. Printre acestea se numără: Patriarhia Română, Catedrala Mântuirii Neamului, Mitropolia Ortodoxă Română a Europei Occidentale și Meridionale din Paris, Biserica Sf. Gheorghe Nou din București, mănăstirile ctitorite de domnitorul Constantin Brâncoveanu, biserica Sfântul Sava din Iași, Arhiepiscopia Râmnicului, Administrația Prezidențială, grădina Senatului României, municipiul Râmnicu Vâlcea, Institutul Român/Biblioteca Română din Freiburg, grădinile botanice din București, Iași și Cluj-Napoca. Bulbi ai lalelei „Doamna Maria Brâncoveanu” au fost oferți Regelui Willem-Alexander și Reginei Máxima ai Țărilor de Jos, Familiei Regale a României, unor așezăminte de cult din București, din județele Prahova, Vâlcea, Covasna, Mehedinți, Maramureș, Suceava, Brașov, precum și mănăstirii Izvorul Tămăduirii de pe insula grecească Sikinos.

Recent, în cadrul unei ceremonii desfășurate pe 6 februarie 2026, sub președinția Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, Sfântul Sinod a aprobat canonizarea a 16 femei cu viață sfântă (mucenițe, monahii, soții de domnitori, mame de sfinți și mărturisitoare).

Decizia privind canonizarea a fost luată în luna iulie 2025. „Cele 16 sfinte femei române canonizate în anul 2025 și proclamate astăzi în Catedrala Patriarhală Sfînții Împărați Constantin și Elena din București sunt repere duhovnicești importante din trecutul istoric al Bisericii Ortodoxe Române, care ne arată, ca niște mame spirituale ale poporului român, calea care duce către Hristos. Ele și-au sfințit viața prin smerenie și dragoste de aproapele, prin credința lor puternică și curajul mărturisitor, prin răbdarea necazurilor, prin nevoințe și rugăciune. Multe dintre aceste sfinte femei au fost soții și mame, transmițând copiilor lor o educație profund creștină, care a rodit în sfințenie”, a afirmat Patriarhul Daniel.

Printre ele se află și Doamna Maria Brâncoveanu (1661-1729), soția Sfântului Voievod Martir Constantin Brâncoveanu, cu titulatura de Sfânta Doamnă Maria Brâncoveanu și cu cinstire în data de 16 august.

Surse: wikipedia.org; bisericabrancoveanu.worldpress.com; romani.fandom.com

Lăleaua „Doamna Maria Brâncoveanu”, cea dintâi lălea olandeză cu nume românesc a înflorit în renumitul parc Keukenhof, din Țările de Jos.